

ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਅਤੇ ਦੁਆ

(ਫਿਲੋਮੋਨ 4-7)

ਪੌਲੁਸ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਖ਼ਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ, ਦੁਆ ਅਤੇ ਸਲਾਮ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਮਾਨਕ ਸੀ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਸੰਸਕਾਰ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ 'ਸਾਰ' ਵਿਚ ਲਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹਲੀਮੀ ਵਾਲਾ ਵੰਗ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਅਤੇ ਦੁਆ ਨਾਲ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਖ਼ਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਦਾ ਸੀ। ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਚਾਰਟ ਤੋਂ ਇੰਜ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਆਇਤਾਂ 4-7) ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਖ਼ਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਨਾਲ ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ (ਆਇਤਾਂ 8-22)।

ਫਿਲੋਮੋਨ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ

ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ	ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਅਤੇ ਦੁਆ (ਆਇਤਾਂ 4-7)	ਖ਼ਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਭਾਗ (ਆਇਤਾਂ 8-22)
“ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ”	ਆਇਤ 4	ਆਇਤ 22
“ਪ੍ਰੇਮ”	ਆਇਤਾਂ 5, 7	ਆਇਤ 9
“ਸਾਂਝੀ”	ਆਇਤ 6	ਆਇਤ 17
“ਨੇਕੀ”	ਆਇਤ 6	ਆਇਤ 14
“ਦਿਲ”	ਆਇਤ 7	ਆਇਤਾਂ 12, 20
“ਤਾਜ਼ਾ”	ਆਇਤ 7	ਆਇਤ 20
“ਭਰਾ”	ਆਇਤ 7	ਆਇਤ 20

4-7

⁴ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤ ਅਤੇ ਨਿਹਚਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ⁵ਉਹ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣ ਕੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਸਦਾ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ⁶ਭਈ ਤੇਰੀ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਤੁਹਾਡੇ ਹਰੇਕ ਨੇਕੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਲਈ ਗੁਣਕਾਰ ਹੋਵੇ। ⁷ਕਿਉਂ ਜੋ ਹੇ ਭਰਾ, ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਵੱਡਾ ਅਨੰਦ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀ ਹੋਈ ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਤੇਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਤਾਜ਼ਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਆਇਤ 4. ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਖ਼ਤਾਂ ਦੇ ਇਸ ਭਾਗ ਦਾ ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਮਾਨਕ ਫ਼ਾਰਮੂਲਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 1:8; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:4; ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 1:3)।

ਸਦਾ ਆਇਤ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਸ਼ੁਕਰ ਕੀਤਾ (NASB; NIV; RSV) ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਵਿਚ ਖ਼ਤ ਦੇ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ (KJV)। ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦੁਆਉਣ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਦੁਆਵਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਰਸੂਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਨਾਲ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਸ ਨੇ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਿਸ਼ਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਜੇਲ੍ਹ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਦੁਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਗਤੀ ਦੇ ਰੂਹਾਨੀ ਬੰਧਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖੇ ਸਨ।

ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਇਕ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਲਾਮ ਵਿਚ ਸੰਬੋਧਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਸੀ। ਇਹ ਬਦਲਾਅ ਆਇਤ 4 ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਉੱਤਮ ਪੁਰਖ ਇਕ ਵਚਨ ('ਮੈਂ') ਸਿਰਫ਼ ਫਿਲੋਮੇਨ ਲਈ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ।¹ ਇਸ ਖ਼ਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਤਿਮੋਥਿਉਸ, ਔਫਿਆ, ਅਰਖਿੱਪੁਸ, ਅਤੇ ਕੁਲੁਸੇ ਦੀ ਬਾਕੀ ਕਲੀਸੀਆ ਸੀ, ਪਰ ਮੁੱਖ ਯੋਗਦਾਨ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਫਿਲੋਮੇਨ ਦਾ ਹੀ ਸੀ।

ਆਇਤ 5. ਅਜਿਹੇ ਦਲੇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਫਿਲੋਮੇਨ ਨੂੰ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਰਸੂਲ ਨੇ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤ ਅਤੇ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣਨ ਦੀ ਗੱਲ ਲਿਖੀ। ਇਹ ਖ਼ਤ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖ ਵੱਲੋਂ ਆਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਪਫ਼ਾਸ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:7, 8; ਫਿਲੋਮੇਨ 23) ਅਤੇ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਿਲੋਮੇਨ ਦੇ ਵਿਖੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ? ਭਲਾ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਪਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਘੱਟ ਸੋਚਿਆ। ਭਲਾ ਫਿਲੋਮੇਨ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਝਿੜਕਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਡਰ ਇਸ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਆਇਤ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਿਆ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਫੇਰ ਉਸ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਹੜਾ ਫਿਲੋਮੇਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਸੰਤਾਂ ਨਾਲ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾ ਦਾ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ *chiasmus* (ਯੂਨਾਨੀ ਅੱਖਰ *chi*) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਣਤਰ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਸ਼ਬਦ ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਦੇ ਵਾਂਗ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ (a-b-b-a)। ਇੱਥੇ ਫਿਲੋਮੇਨ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ 'ਸਭਨਾਂ ਸੰਤਾਂ' ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਨਿਹਚਾ 'ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ' ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ।

- a- 'ਤੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤ'
- b- 'ਤੇਰੀ ਨਿਹਚਾ'
- b- 'ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ'
- a- 'ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ'

ਫਿਲੋਮੇਨ ਦੇ 'ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ... ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ... ਜਿਹੜਾ ਸਾਰਿਆਂ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ' ਇਸ ਖ਼ਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ।

'ਸਭਨਾਂ ਸੰਤਾਂ' ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਪਸੰਦੀਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਮੂਲ ਵਿਚ 'ਸਭਨਾਂ ਸੰਤਾਂ' ਭਾਵ 'ਸੰਤਾਂ' ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਮਹਾਨ ਨਾਇਕਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਲਹੂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮਸੀਹੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ

(ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 1:7; 16:15)।

ਆਇਤ 6. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਦੁਆ ਕੀਤੀ, ਤੇਰੀ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਤੁਹਾਡੇ ਹਰੇਕ ਨੇਕੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਲਈ ਗੁਣਕਾਰ ਹੋਵੇ। ਜੋਸੇਫ਼ਸ ਏ. ਫ਼ਿਜ਼ਾਈਮਰ ਨੇ ਸਹੀ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ‘‘ਪੂਰੇ ਖ਼ਤ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਲਈ ਇਹ ਹੀ ਇਕ ਆਇਤ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ।’’² ਪਰ ਇੱਥੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਰੋਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਧੀਆ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ NIV ਵਿਚ ਹੈ ਪੌਲੁਸ ਫਿਲੋਮੋਨ ਤੋਂ ‘‘[ਆਪਣੇ] ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਵਿਚ ਸਰਗਰਮ ਹੋਣ’’ ਲਈ ਦਲੇਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ ਸੰਦੇਸ਼ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਫਿਲੋਮੋਨ ਨੂੰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ ਭਾਵ ਇੰਜੀਲ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੱਜ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ। ‘‘ਸਾਂਝੀ’’ (*koinōnia*) ‘‘ਤੁਹਾਡੇ ਵਸੀਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ,’’ ‘‘ਸਾਂਝੀ ਹੋਣਾ’’ ਜਾਂ ‘‘ਦੇਣਾ’’ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਫਿਲੋਮੋਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਿੱਜੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਇਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ, ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਅਤੇ ਫਿਲੋਮੋਨ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਫਿਲੋਮੋਨ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਮਸੀਹੀ ਗੁਲਾਮ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦੇ ਅਰਥ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

‘‘ਗੁਣਕਾਰ’’ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *energēs* ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਅਨਰਜੀ’’ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ‘‘ਅਸਰਦਾਇਕ’’ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 16:9) ਜਾਂ ‘‘ਗੁਣਕਾਰ’’ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 4:12) ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। *Energēs* ਦਾ ਸਬੰਧ ਸਮਰੱਥਾ ਭਾਵ ‘‘ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਖਾਉਣਾ’’ ਹੈ।³ ਜੇ ਫਿਲੋਮੋਨ ਨੇ ਇਸ ਖ਼ਤ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਿਸ਼ਫਲ, ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਾਬਿਤ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਨਰਮਾਈ ਨਾਲ ਸੁਣ ਕੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਲਈ ਬਰਕਤ ਬਣਨਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

‘‘ਤੁਹਾਡੀ ਹਰੇਕ ਨੇਕੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦੇ ਲਈ’’ (ਆਇਤ 6) ਐਨਾ ਦਿਮਾਗ਼ੀ ਗਿਆਨ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿੰਨਾ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਡੂੰਘੀ ਸਚਿਆਈ ਦਾ। ‘‘ਤੁਹਾਡੇ’’ ਇਕ ਬੇਦਲੀਲਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ‘‘ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ’’ (NASB; KJV) ਜਾਂ ਬਹੁਵਚਨ ‘‘ਸਾਡੇ ਵਿਚ’’ ਹੈ (NIV; RSV) ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਬਹੁਵਚਨ ਦਾ ਹੋਣਾ ਖ਼ਤ ਦੇ ਆਮ ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਚਰਚਾ ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ਾ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

‘‘ਮਸੀਹ ਦੇ ਲਈ’’ ਮੂਲ ਵਿਚ ‘‘ਮਸੀਹ ਵਿਚ’’ ਹੈ। ਇਹ ਪੂਰੀ ਆਇਤ ਭਾਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਹੋਵੇ ਡੀ. ਜੀ. ਡੈਨ ਨੇ ਨਿਚੋੜ ਕੱਢਿਆ ਹੈ:

ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਸਾਂਝੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੁਭਾਅ ਮਿਲਿਆ ਹੋਣਾ ਮੁੱਖ ਗੱਲ ਹੈ; ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਗੱਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਧਾਵਾ ਦੇਣ ਦੀ ਇੱਛਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਵੱਖ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਨੰਦ ਲਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨੇ।⁴

ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ:

ਹੇ ਫਿਲੋਮੇਨ, ਤੇਰੇ ਲਈ ਮੇਰੀ ਦੁਆ ਆਪਣੇ ਘਰ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਕੁਲੁਮੇ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨਾਲ ਐਨੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈਂ। ਹੁਣ ਜੇ ਕੁਝ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ ਓਸੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਮੈਂ ਦੁਆ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਜੇ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮੇਰੀ ਦੁਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਿਰਪਾ ਭਰਿਆ ਸੁਭਾਅ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਖੁਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਸਾਂਝਪੁਣੇ ਵਿਚ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਭਲਾਈ ਖੋਜੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਵੇਖ ਪਾਉਂਦੇ ਕਿ ਇਹ ਗੱਲ ਐਨੀ ਸੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਭ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੇ। ਕਈ ਵਾਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦੀ ਇਕ ਝਲਕ ਵੀ ਪਾ ਸਕੋ, ਜੋ ਕੁਝ ਖੁਦਾ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਸਾਂਝੀ ਹੋਣ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਜ਼ੁਕ ਪਲ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਾ ਕੱਢੋ। ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਨਾਲ ਇਹ ‘ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ’ ਅਸਲ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮਸੀਹ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਿਚ ਵਧਣ ਦਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਸਾਡੇ ਹਰ ਕੰਮ ਵਿਚ ਵਡਿਆਈ ਪਾਵੇ।

ਆਇਤ 7. ਆਇਤ 7, ਆਇਤ 6 ਵਾਲੀ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਦੁਆ ਦਾ ਭਾਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਉੱਤੇ ਬਹਿਸ ਹੋ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਦੁਆ ਦੀ ਆਇਤ 8 ਵਾਲੀ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ‘ਕਬਜ਼ੇ’ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਆਇਤ 7 ਵਿਚ ਰਸੂਲ ਨੇ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲਣ ਦੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਜਤਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਫਿਲੋਮੇਨ ਲਈ ਵਾਅਦੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੈ। ਫਿਲੋਮੇਨ ਲਈ ਜੋ ਕੁਝ ਇੱਥੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਸਭ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਕਹਿਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਰਸੂਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਹੇ ਭਰਾ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਵੱਡਾ ਅਨੰਦ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀ ਹੋਈ। ‘ਅਨੰਦ’ ਖੁਦਾ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦਾ ਇਕ ਫਲ ਹੈ (ਗਲਾਤੀਆਂ 5:22) ਅਤੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਫਿਲੋਮੇਨ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੌਲੁਸ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਰਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ‘ਤਸੱਲੀ’ ਇਕ ਹੋਰ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਫਿਲੋਮੇਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ। ਜਿਸ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤੀ ਉਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘ਸ਼ਾਂਤੀ’ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ‘ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣਾ’ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ।^੯ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਮਜ਼ਬੂਤ, ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਮਸੀਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਫਿਲੋਮੇਨ ਉਸ ਦਾ ‘ਪਿਆਰਾ’ ਹੈ (ਆਇਤ 1)। ਅਨੰਦ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਫਿਲੋਮੇਨ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਦੋ ਆਇਤਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਵੱਲੋਂ ਇਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਆਇਤ 9)।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ, ਜਦ ਉਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ (ਵੇਖੋ ਆਇਤਾਂ 12, 20) ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਯੂਨਾਨੀ ਨਾਉਂ ਸ਼ਬਦ *splagchna* ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ‘ਅੰਦਰੂਨੀ ਅੰਗ, ਅੰਦਰਾਂ’ ਹੈ।^੯ ‘ਦਿਲ ਦੇ ਥੱਲੇ ਕਿਤੇ’ ਅੱਜ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਢੰਗ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਤਾਜ਼ਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਯੂਨਾਨੀ ਕਿਰਿਆ ਸ਼ਬਦ (*anapauō*) ਤੋਂ ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ‘ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਿਹਨਤ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਦੁਆਉਣਾ, ... ਅਰਾਮ ਦੁਆਉਣਾ (ਕਿਸੇ ਨੂੰ) ਸਾਹ ਦੇਣਾ, ਤਾਜ਼ਗੀ, ਫੇਰ ਤੋਂ ਚਾਲੂ ਕਰਨਾ’^{੧੦} ਹੈ। ਸੰਗਤੀ ਅਤੇ ਉਦਾਰਤਾ ਦੇ ਸਾਕਾਰ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲੋਮੇਨ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਸੰਤਾਂ ਦਿਆਂ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਪੌਲੁਸ ਆਨੰਦ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਆ।

ਹੇ ਭਰਾ, ਤੇਰੇ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਖ਼ਤ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਇਜ਼ਹਾਰ ‘ਹੇ ਭਰਾ’ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਰਥ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਢੰਗ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਫਿਲੋਮੋਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਮ ਉਨੋਸਿਮੁਸ ਨੂੰ ਇਕ ਭਰਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਆਇਤ 16)।

ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ

ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਾ (ਆਇਤ 6)

ਮਸੀਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਦੇ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਹੋਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਮਾਣਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:41-47)। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਦੁਆ ਕਰਦੇ, ਖਾਂਦੇ, ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੇ, ਵੰਡਦੇ, ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਂਦੇ, ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਉਠਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਇਕੱਲੇ ਮਸੀਹੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੋਚਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਜਿਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਅੱਜ ਓਹੀ ਆਮ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ‘ਨਿੱਜੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ’ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹਰ ਮਸੀਹੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਇਕ ਬਦਲਵੇਂ ਵਿਚਾਰ ਹੋਰ ਵਸਤੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਤਾਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿਚ ਬੜੀ ਬਹਾਦੁਰੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ‘ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹਾਂ! ਪਰ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਨਾਂਹ!’

ਫਿਲੋਮੋਨ ਦੇ ਨਾਂਅ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਖ਼ਤ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖ਼ੁਦਮੁਖ਼ਤਿਆਰ ਦੇ ਇਸ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਜ਼ਹਿਰ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਉਨੋਸਿਮੁਸ ਭੱਜ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦਾ ਉਸ ਨੇ ਕਾਫ਼ੀ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਚੋਰੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ (ਆਇਤ 18)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਨੋਸਿਮੁਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਭੇਜਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਲਈ ਫਿਲੋਮੋਨ ਨੂੰ ਦਲੇਰ ਕੀਤਾ ‘ਤੇਰੀ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਸਾਂਝ ਤੁਹਾਡੀ ਹਰੇਕ ਨੇਕੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ... ਗੁਣਕਾਰ ਹੋਵੇ।’ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵੰਡਣ ਲਈ ਸੀ।

ਫਿਲੋਮੋਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕੱਲੇ ਨਜਿੱਠਣ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਅਸੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ‘ਮਸੀਹ ਲਈ’ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇਕੱਲੇ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਦੇ ਆਦਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ, ਸਿੱਖਦੇ ਅਤੇ ਵੱਧਦੇ ਹਾਂ।

ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਲੋਕ (ਆਇਤ 6)

ਹਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਾਸਤਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ! ਹਰ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਵੱਡੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਛੋਟੀ, ਰੋਣ ਪਿੱਟਣ ਵਾਲਾ, ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਸੁਆਰਥੀ ਇਕ ਅੱਧਾ ਤਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੀ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਮੰਡਲੀ ਦੀ ਉਰਜਾ ਅਤੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਖਰਚ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ‘ਵੱਧ ਖ਼ਰਚੀਲੇ’ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਥਾਂ ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ?

ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿ ਸਖ਼ਤ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਮਨਭਾਉਣੀ ਲਗ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਬੇੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਹੋਰ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਨਾਲ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਲੋਕ (ਹੋਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹਾਲਾਤ) ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਧਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਧੀਰਜ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਵਧ

ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਤਕ ਉਸ ਦਾ ਧੀਰਜ ਪਰਖਿਆ ਹੀ ਨਾ ਜਾਵੇ? ਕੋਈ ਮਾਫੀ ਦੇਣ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਤਕ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਜ਼ਖਮੀ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਗਲਤੀਆਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਨਾ ਕਰਨਾ ਕਿਵੇਂ ਸਿੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦ ਤਕ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਨਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ? ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਲੋਕ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹਾਲਾਤ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਫਿਲੋਮੇਨ ਦੇ ਨਾਂਅ ਖ਼ਤ ਤੋਂ ਸਮਝ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਆਉਣ ਤੇ ਲੋਕ ਘਬਰਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਸਿਰ ਫੜ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਧਣ ਦੇ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਮੌਕੇ ਵੀ ਲਿਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਫਿਲੋਮੇਨ ਦੇ ਨਾਂਅ ਧਮਕੇਦਾਰ ਖ਼ਤ ਲਿਖਦੇ ਹੋਏ ਪੌਲਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਜਿੱਥੋਂ ਇਹ ਤਕਲੀਫ਼ਦੇਹ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਦੁਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਸੁਲਝ ਜਾਣ ਤੇ ਫਿਲੋਮੇਨ ਹੋਰ ਡੂੰਘਿਆਈ ਨਾਲ ਮਸੀਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪਾਵੇ, ਅਤੇ ਸਚਿਆਈ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਬਣਾਏ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇ। ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬੇਹਤਰੀਨ ਚੀਜ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (ਆਇਤ 6)

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਕ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੀ ਇਕ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਦਰਿਆ ਕੰਢੇ ਤੇ ਡੇਰਾ ਲਾਇਆ ਸੀ। ਇਕ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਤਾਹਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨ ਤੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਾੜਾਂ ਤੋਂ ਥੱਲੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਨਦੀ ਐਨੀ ਚੌੜੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਲਹਿਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਹਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਰ ਜਾਣ ਲਈ ਤਾਕਤਵਰ ਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਬੰਦੇ ਵੀ ਐਨੀ ਫੁਰਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਤਾਕਤਵਰ ਜੋਧਿਆਂ ਨੇ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੋਢਿਆਂ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਨਹਿਰ ਵਿਚ ਛਾਲਾਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਸਨ। ਇੰਜ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਾਰ ਐਨਾ ਸੀ ਕਿ ਜੋਧਿਆਂ ਦੇ ਪੈਰ ਨਦੀ ਦੇ ਤਲ ਤੇ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪੈ ਗਏ ਸਨ। ਕਬੀਲੇ ਦਾ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਤਾਕਤਵਰ, ਉਸ ਦਾ ਜੀਉਂਦੇ ਰਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

‘ਭਲਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਡੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਪਸੰਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ?’ (ਆਇਤ 7)

ਇਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਐਤਵਾਰ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਛੋਟੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਮੰਡਲੀ ਲਈ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਐਤਵਾਰ ਦੀ ਰਾਤ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੇਵਕਾਈ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦਾ ਉਸ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਭਾਈਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਕ ਦਿਨ ਉਹ ਘਰ ਜਾਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਵਿਚ ਬੈਠ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਕਾਰ ਨੂੰ ਪਾਰਕਿੰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੰਡਲੀ ਦੀ ਇਕ ਔਰਤ ਨੇ ਹੱਥ ਹਿਲਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਗਈ। ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਖੱਲੇ ਕਰਨ ਤੇ ਉਹ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਤੇ ਭੜਕ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ

ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਔਰਤ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ‘‘ਭਲਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ?’’

ਉਸ ਔਰਤ ਦੀ ਸੋਚ ਜਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖਾਮੋਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਆਪਣੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਕਲੀਸੀਆ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਸੀ। ਘਰ ਵਾਪਿਸ ਜਾਂਦਿਆਂ ਮਨ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਮਨਾਂ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਦਿੰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਆਇਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੀ ਉਸ ਕਲੀਸੀਆ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਸਰਮਨ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਓਸੇ ਰਾਤ ਉਸ ਨੇ ਧਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਹੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਜੋ ਸਹੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਫਿਲੋਮੇਨ ਦੇ ਨਾਂਅ ਖ਼ਤ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ, ਕਾਨੂੰਨ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਬਾਰੇ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਜੇ ਉਸ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਾ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਕੁਝ ਭੜਕ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਫੁੱਟ ਪੈ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਫਿਲੋਮੇਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸਹੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ‘‘ਪਿਆਰੇ’’ (ਆਇਤ 1) ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਫਿਲੋਮੇਨ ਵੱਲੋਂ ਵਿਖਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹੈ (ਆਇਤਾਂ 4, 5)। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਫਿਲੋਮੇਨ ਨੇ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ‘‘ਵੱਡਾ ਅਨੰਦ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀ’’ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (ਆਇਤ 7), ਆਪਣੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਜੋ ਕੁਝ ਫਿਲੋਮੇਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਿਲੋਮੇਨ ਲਈ ਹੁਣ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਆਇਤ 4 ਤੋਂ ‘‘ਤੇਰੀ’’ ਇਕਵਚਨ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਆਇਤ 22 ਵਿਚ ਫੇਰ ਬਹੁਵਚਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਸੰਭਵ ਅਪਵਾਦ ਆਇਤ 6 ਦੇ ਅਖ਼ੀਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ‘‘ਤੁਹਾਡੀ ਹਰੇਕ ਨੇਕੀ ਦੀ ਪਛਾਣ’’ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ²ਜੇਜ਼ਫ਼ ਏ. ਫ਼ਿਜ਼ਾਈਮਰ, *ਦ ਲੈਟਰ ਟੂ ਫਿਲੋਮੇਨ*, ਦ ਐਂਕਰ ਬਾਈਬਲ, ਜਿਲਦ 34ਸੀ (ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਡਬਲਡੇ, 2000), 97. ³ਵਾਲਟਰ ਬਾਉਰ, *ਏ ਗ੍ਰੀਕ-ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸੀਕਨ ਆਫ਼ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਐਂਡ ਅਦਰ ਅਰਲੀ ਕ੍ਰਿਸਚਿਅਨ ਲਿਟਰੇਚਰ*, ਜਿਲਦ 3ਜੀ, ਸੇਧ ਅਤੇ ਸੰਪਾ. ਫ਼੍ਰੈਡਰਿਕ ਵਿਲੀਅਮ ਡੈਂਕਰ (ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਪ੍ਰੈੱਸ, 2000), 335. ⁴ਜੇਮਸ ਡੀ. ਜੀ. ਡੰਨ, *ਦ ਐਪਿਸਟਲਜ਼ ਟੂ ਦ ਕੋਲੋਸੀਅੰਜ਼ ਐਂਡ ਟੂ ਫਿਲੋਮੇਨ: ਏ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਗ੍ਰੀਕ ਟੈਕਸਟ*, ਦ ਨਿਊ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਕ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1996), 319. ⁵ਬਾਉਰ, 766. ⁶ਉਰੀ, 938. ⁷ਉਰੀ, 69.